

Notă de prezentare a documentelor de discuție

1. Propunerea tuturor OTS „Ora de deschidere a porții pieței intrazilnice interzonale și a orei de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale”

2. Propunerea tuturor OTS „Termenul pentru fermitatea din ziua următoare”

În data de 24.07.2015 a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Regulamentul (UE) nr. 1222/2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (Regulament), în baza prevederilor Regulamentului (CE) nr. 714/2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 privitoare la elaborarea codurilor de rețea necesare pentru funcționarea interconectată a sistemelor electroenergetice care să permită realizarea pieței comune europene de energie electrică.

Regulamentul stabilește, în scopul cuplării unice a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare și intrazilnice, normele minime armonizate pentru alocarea capacităților interzonale și gestionarea congestiilor, facilitând comerțul cu energie electrică la nivelul întregii Uniuni și permițând utilizarea mai eficientă a rețelelor electrice de transport și creșterea concurenței, în beneficiul consumatorilor.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) și art. 9 alin. (6) literele (k) și (l) din *Regulament*, toți operatorii de transport și de sistem din Uniune, prin intermediul ENTSO pentru energie electrică, au cooperat strâns și au elaborat în comun cele două propuneri supuse dezbaterii publice, prezentându-le spre aprobare tuturor autorităților de reglementare competente din Uniune, conform prevederilor art. 9 alin. (5) și alin. (6) din *Regulament*.

În scopul implementării cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice, este necesar ca operatorii de transport și de sistem să stabilească în mod coordonat ora de deschidere a porții pieței intrazilnice interzonale și ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale, precum și termenul pentru fermitatea din ziua următoare. Propunerile sus menționate servesc îndeplinirii acestui scop.

Propunerea tuturor OTS „Ora de deschidere a porții pieței intrazilnice interzonale și ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale”

Stabilirea unei ore unice de deschidere a porții pieței intrazilnice este potrivită pentru o piață comună intrazilnică și permite accesul nediscriminatoriu la piețele intrazilnice interzonale, pentru toți participanții din UE. Pe de altă parte acest lucru poate fi îndeplinit doar dacă acest termen poate fi stabilit cât mai târziu în cursul zilei precedente, pentru a lăsa suficient timp regiunilor de calcul al capacității să își calculeze capacitățile interzonale pentru intervalul intrazilnic. Mai mult, există un

risc ca procesul de calcul al capacității prin abordarea bazată pe flux să necesite mai mult timp pentru a fi îndeplinit. Același risc există și pentru regiuni mari de calcul al capacității.

În plus, metodele OTS-urilor de evaluare a fezabilității rezultatelor din piața pentru ziua următoare și, în consecință, deschiderea unei piețe pentru rezerve ar trebui luată în considerare, și dacă modificările graficelor intrazilnice (ca rezultat al tranzacționării continue) au impact asupra acestor piețe de rezerve. Este cazul acelor sisteme în care piețele de rezerve se deschid bazându-se pe programarea unităților de producție/consum rezultate din piața anterioară. În aceste situații, este necesar ca ora de deschidere a porții pieței intrazilnice să fie stabilită după ce procesul de selectare a serviciilor auxiliare este finalizat.

Pentru ora de deschidere a porții pieței intrazilnice au fost propuse trei opțiuni, respectiv ca aceasta să fie unică la nivelul pieței cuplate la nivel regional, sau unică la nivel de regiune de calcul al capacității sau aceasta să fie stabilită pe fiecare zonă de ofertare. În același timp au fost avute în vedere atât avantajele cât și dezavantajele celor trei variante, iar pe baza acestora OTS-urile au sugerat ca punct de pornire stabilirea orei de deschidere la 22.00 în ziua anterioară Z-1.

Astfel, poarta de deschidere la ora 22.00 ar fi fezabilă din punct de vedere tehnic pentru toate OTS-urile. Aceasta ar lăsa suficient timp de la livrarea modelului comun de rețea (estimat la ora 19.00 a aceleiași zile) pentru a realiza calculele necesare înainte ca piața să se deschidă și, mai mult, OTS-urile ar îndeplini cerința de transparență prevăzută la Art. 11 (2) din Regulamentul (UE) nr. 543/2013 al Comisiei privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice.

În ceea ce privește ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale și aici au existat trei opțiuni, pe același model ca la ora de deschidere a porții. Și în această situație, după analizarea aspectelor pozitive și negative, rezultatul a fost acela că majoritatea OTS-urilor au nevoie de 60 de minute înainte de timpul real pentru a rula procesele de programare și echilibrare, deși unele OTS-uri au opinat că în viitor această sincronizare poate fi scurtată, după implementarea armonizării mecanismelor de echilibrare, conform Codului de rețea de echilibrare care va fi aprobat.

Prin urmare, toate OTS-urile propun stabilirea, pentru toate granițele zonelor de ofertare, unei ore de închidere a porții cu 60 de minute înainte de începerea intervalului de livrare a produsului.

Propunerea tuturor OTS „Termenul pentru fermitatea din ziua următoare”

Propunerea termenului pentru fermitatea din ziua următoare are în vedere stabilirea acestuia cu 60 de minute înainte de ora de închidere a porții pentru ziua următoare.

Propunerea ia în calcul și coroborează următoarele aspecte:

- beneficiul participanților la piață de a stabili cât mai devreme posibil termenul pentru fermitatea din ziua următoare, pentru a dispune de suficient timp în vederea ajustării ofertelor sau a pozițiilor (în cazul reducerii capacității de interconexiune)
- un termen pentru fermitatea din ziua următoare stabilit cu mai mult de 60 de minute înainte de ora de închidere a porții pentru ziua următoare ar însemna, pentru calculatorii capacităților de interconexiune, să dispună de timp mai puțin pentru calcularea capacităților interzonale și restricțiilor de alocare în scopul alocării pentru ziua următoare și să efectueze calculele pe baza unor informații neactualizate, crescând nivelul de incertitudine privind parametrii de intrare pentru calculul capacității

- necesitatea unui timp mai mare pentru calculatorii capacităților de interconexiune, ca urmare a complexității metodologiilor de calcul al capacității ce vor fi dezvoltate
- termenul pentru fermitatea din ziua următoare trebuie stabilit ca ora după care capacitatea interzonală și restricțiile de alocare pentru alocarea din ziua următoare devin ferme
- un termen pentru fermitatea din ziua următoare creează o incertitudine legală privind aplicarea regimului de fermitate în situația în care calculatorii capacităților de interconexiune nu pot transmite capacitățile interzonale și restricțiile de alocare pentru alocarea din ziua următoare înaintea acestui termen.

De asemenea, stabilirea termenului pentru fermitatea din ziua următoare cu 60 de minute înainte de ora de închidere a porții pentru ziua următoare are ca efect faptul că termenul pentru fermitatea capacităților interzonale și restricțiile de alocare pentru alocarea din ziua următoare și ultima oră pentru transmiterea acestora către OPEED-urile relevante coincid.